

Podzemí (prohlídka), Jihlava

Popis:

Jihlavské podzemí vděčí za svůj vznik hospodářským důvodům, ale zároveň je dokladem zručnosti středověkých havířů, kteří se v okolí města věnovali těžební činnosti. Celková délka chodeb je 25 km a podzemí zaujímá plochu 50.000 m². V roce 1978 zde byla objevena jedna z největších záhad jihlavského podzemí tzv. svítící chodba. Podzemí je z části zpřístupněné veřejnosti.

Podrobný popis:

Jihlavské podzemí patří spolu s podzemím ve Znojmě k nejrozsáhlejším systémům tohoto druhu na našem území. Chodby jsou raženy ve skále v několika podlažích a nacházejí se téměř pod všemi objekty historického jádra města. První bylo raženo v průběhu 14. století, druhé a třetí pak v 16. století. Podzemní chodby jsou široké 0,8 - 2,5 m a vysoké 1,2 - 3,5 m. Středem podlahy byl v minulosti veden odtokový žlábek, který odváděl veškerou podzemní i prosakující povrchovou vodu, mimo podzemní chodby, nebo se voda kumulovala v jímkách hloubených v podlahách níže položených podzemních chodeb. Zde se nahromaděná voda částečně vsakovala do podloží, nebo byla dále využívána. Kromě hlavních průchozích chodeb byly v podzemí i štoly, které tvořily středověkou městskou kanalizaci. Na mnoha místech plní kanalizační štoly funkci dodnes – jsou samozřejmě zpevněny a napojeny na kanalizaci novou.

O příčinách vzniku jihlavského podzemí kolovaly různé domněnky. Dlouho se historikové domnívali, že podzemní chodby jsou zbytky starých stříbrných dolů. Jiní tvrdili, že podzemní chodby byly raženy pro vojenské účely. Současní historikové se domnívají, že podzemní chodby vděčí za svůj vznik hospodářským důvodům. Jihlava ležela na důležité křižovatce středověkých obchodních cest, a tak v době, kdy význam těžby stříbra poklesl, se začal ve městě prudce rozvíjet obchod a řemesla. Kupci a řemeslníci si pro uskladnění svého zboží a výrobků rozšiřovali stávající sklepy, na jejichž prohlubování pracovali zkušení jihlavští horníci.

Počátkem 18. století přestalo být podzemí využíváno v dřívějším rozsahu, koncem 18. století byla dokonce část skladovacích chodeb přeměněna na štoly kanalizační. V 19. století při budování vodovodů, plynofikaci a výstavbě nových domů bylo mnoho chodeb zasypáno sutinami. Často tím byl porušen starý odvodňovací systém, chodby se plnily vodou a musel být pracně hledán původní odtok, aby nedocházelo k podmáčení základů. Narušila se také ucelenost labyrintu, neboť mnozí majitelé domů oddělovali postupně průchozí chodby zdmi. Za německé okupace byla část chodeb upravena jako protiletectké kryty. Po válce nebyl zpočátku o podzemí zájem, až v roce 1957 byl asi jeden kilometr chodeb zpřístupněn veřejnosti.

V roce 1978 zde byla amatérskými speleology objevena tzv. "svítící chodba". Stěny chodby jsou pokryty bělavým povlakem, který po předchozím nasvícení zelenkavě světélkuje. Chodba se nachází asi 11 metrů pod povrchem země, široká je 2,1 m, vysoká 2,9 m a je největší raritou a záhadou jihlavského podzemí.

Podzemí je přístupné veřejnosti, vchod do podzemí se nachází u vstupu do městské knihovny (Hluboká 1).

Region: Jihlavsko

Město: Jihlava

URL: www.jihlavskepodzemi.cz

Zpřístupnění: přístupné s omezením

Bezbariérový přístup: ne

GPS: 49°23'49.621"N, 15°35'30.172"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.3971169,15.5917144&z=12>

Obrázky:

